

СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Роман Юрійович КУРЕПІН,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0009-0007-7132-2786>*

Створення державного бюро розслідувань стало вагомим кроком у напрямку забезпечення дотримання принципів верховенства права та законності в Україні. Разом із тим, забезпечення роботи даної інституції напряму залежить від того, наскільки всі ланки керівників будуть виконувати свої завдання. Особливо дане питання стоїть в рамках функціонування територіальних управлінь ДБР. Варто зауважити, що керівником публічної адміністрації (або її структурного підрозділу) є професіонал, який виконує функції управління, реалізацію яких втілює в ухваленні конкретного управлінського рішення та несе відповідальність за результати діяльності підпорядкованого йому колективу, міра якої залежить від рівня публічної організації чи її структурного підрозділу. Члени колективу, підпорядкованого керівникові, тією чи іншою мірою приймають участь у процесі розробки та реалізації управлінського рішення, при цьому його ухвалення залишається тільки за керівником [1]. Серед вимог до керівника в теорії управління відносять й володіння ним високим рівнем організаційної культури, який включає перелік основних ролей керівника, що забезпечують: уміння управляти конфліктами; уміння діяти відповідно до своїх слів. Для того, щоб реалізувати всі ролі, керівнику необхідно: усвідомлювати те, що відбувається в колективі зараз; розуміти, яка роль потрібна на даний момент; ефективно спілкування; уміння делегувати функції; здатність раціонально використовувати час; уміння вести переговори; мати треновані вміння та навички виконання кожної з ролей [2].

З огляду на зазначене вище, цілком справедливим буде говорити про те, що сутність та призначення діяльності керівника територіального управління Державного бюро розслідувань найбільш доцільно розкривати крізь призму його завдань. Останні представляють собою певні обумовлені даною посадою законодавчо визначені результати діяльності, досягнення яких має призвести до ефективної роботи всіх працівників очолюваного ним територіального управління, як підсумкової мети діяльності останнього, а саме: запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування кола кримінальних правопорушень, віднесених до компетенції ДБР. Варто зауважити, що взагалі, головним завданням діяльності керівника вважається створення чітко спрямованої діяльності об'єкта управління (колективу) задля вирішення поставлених задач. Кінцевим результатом управлінської діяльності є управлінські рішення та практичні дії, необхідні для функціонування організації в необхідному режимі, оскільки сфера управлінського впливу поширюється на всі елементи її діяльності через канали (членів) організації. Якщо у загальному вигляді охарактеризувати сутність управлінської діяльності, то вона полягає у впливі на

об'єкт (процес) через прийняття управлінських рішень та їх реалізацію [3, с.145].

В рамках представленої проблематики доцільно зазначити, що Закон України «Про Державне бюро розслідувань» прямо не визначає коло тих завдань, які безпосередньо стоять перед керівником територіального управління. Разом із цим до першочергової дії новопризначеного керівника названий закон відносить підготовку річної програми діяльності територіального управління ДБР, яка має бути створена не пізніше 30 днів з дня призначення на посаду [4]. Встановлені їй вимоги щодо її змісту – програма повинна містити серед іншого: «1) завдання, які необхідно виконати; 2) обсяг і послідовність реалізації завдань територіального управління Державного бюро розслідувань; 3) заходи співпраці з громадськістю; 4) пріоритети роботи; 5) критерії виконання/невиконання визначених завдань і пріоритетів». Наступна річна програма приймається не пізніше 30 днів до дня завершення дії попередньої річної програми. Одночасно із річною програмою діяльності територіального управління ДБР його директор готує звіт про діяльність територіального управління Державного бюро розслідувань [4].

Звіт повинен містити результати, строки і стан виконання програми діяльності Державного бюро розслідувань, іншу інформацію, передбачену ст. 23 Закону, зокрема: 1) статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей; 2) взаємодію з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями; 3) співпрацю з державними органами, неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями в межах своєї компетенції; 4) штат Державного бюро розслідувань, кваліфікацію та досвід його працівників, підвищення їхньої кваліфікації; 5) діяльність підрозділу внутрішнього контролю Державного бюро розслідувань, кількість повідомлень про вчинення правопорушень працівниками Державного бюро розслідувань, результати їх розгляду, притягнення працівників Державного бюро розслідувань до відповідальності; 6) кошторис Державного бюро розслідувань та його виконання; 7) інші відомості щодо результатів діяльності Державного бюро розслідувань та виконання покладених на нього обов'язків [4].

У підсумку варто зазначити, що безпосередній перелік завдань керівника територіального управління не виокремлюється законодавцем. Такі завдання можна виділити зі змісту програм і звітів, які він має щорічно готувати. Отже, до ключових завдань керівника територіального управління ДБР найбільш доцільно віднести:

- забезпечення належної фіксації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, а також їх розкриття та розслідування (дотримання законодавства щодо провадження оперативно-розшукової та слідчої діяльності);
- подолання наслідків вчинення кримінальних правопорушень, підслідних територіальному управлінню, шляхом притягнення винних до відповідальності та повернення незаконно здобутих коштів при їх вчиненні;
- створення умов для належної та ефективної взаємодії з необхідними для виконання цілей діяльності управління суб'єктами;
- забезпечення міжнародного та громадського співробітництва;
- підтримка працівниками необхідного рівня професійної майстерності та додержання службової дисципліни;

© Курепін Р. Ю., 2021

- раціональне використання фінансово-матеріальних ресурсів територіального управління тощо.

Саме окреслені завдання, як вбачається, найбільш змістовно відображають сутність та призначення діяльності керівника територіального управління Державного бюро розслідувань. Втім, необхідно відзначити, що відповідні завдання не віднайшли свого законодавчого закріплення, а відтак, ця прогалина потребує усунення шляхом внесення змін та доповнень до норм чинного законодавства, що в свою чергу покращить правозастосовну практику, а також складе підґрунтя для проведення теоретичних досліджень у відповідному напрямку.

Список використаних джерел:

1. Міщук Є. В. Керівник і його роль в організації діяльності посадових осіб публічної адміністрації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 10, 2016. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1010>
2. Сова А. В. Роль керівника в формуванні організаційної культури. *Ефективна економіка*. № 6. 2015. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4471>
3. Саміло А. В., Мулько О. Г., Купчак М. Я., Яковчук Р. С. Теоретичні основи менеджменту в органах і підрозділах цивільного захисту. *Modern economics*. 2018. № 11. С. 140-147.
4. Про Державне бюро розслідувань. Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>